

Knjiga proroka Daniela - sto pedeset i osam

Otkrivanje viđenja: razumijevanje dana žalosti u Danielu

Jeff Pippenger

2024-03-25

Treće godine perzijskoga kralja Kira bi Danielu, koji se zvao Baltazar, otkrivena riječ; i riječ bijaše istinita, ali vrijeme određeno bijaše dugo; i on razumje riječ i steče razumijevanje viđenja. U one dane ja, Daniel, tugovah tri puna tjedna. Ne jedoh ugodna kruha, niti mi meso ni vino uđe u usta, niti se uopće pomazah, dok se ne navršiš tri puna tjedna. A dvadeset i četvrtoga dana prvoga mjeseca, dok bijah kraj velike rijeke, to jest Hiddekel. Daniel 10:1–4.

Tijekom simbolična tri i pol dana iz jedanaestoga poglavlja Otkrivenja, kada dva svjedoka leže mrtva na ulici, Beltešasar se otkriva jedna „stvar”. On je prethodno već razumio „viđenje” (march), jer je u devetome poglavlju Gabriel već došao i dao mu razumijevanje viđenja.

Da, dok sam još govorio u molitvi, gle, čovjek Gabriel, kojega vidjeh u viđenju na početku, poletjevši brzo, dotače me oko vremena večernjega prinosa. I pouči me, i govoraše sa mnom, i reče: O Daniele, sada iziđoh da ti dam razboritost i razumijevanje. Na početku tvojih molitava iziđe riječ, i ja dođoh da ti je objavim; jer si veoma ljubljn. Zato razumij stvar i promisli o viđenju. Daniel 9:21–23.

„Čovjek Gabrijel, kojega“ je Daniel „vidio u viđenju na početku“, upućuje na „chazon“, viđenje proročke povijesti, što se odnosilo na to da je Gabrijel Danielu u osmom poglavlju tumačio viđenje kraljevstava biblijskog proroštva. No „viđenje“ koje je Daniel potom trebao razmotriti u devetom poglavlju bilo je „march“, viđenje pojave. Gabrijel zatim Danielu iznosi povijesnu raščlambu proročanstva o dvije tisuće i tristo godina.

Deveto poglavlje ispunilo se prve godine Darijeve. Kada Beltešasar kaže da je „razumio viđenje“ „treće godine Cirove“, on je već dvije godine razumijevao viđenje „march“. Ono što je Beltešasar došao razumjeti „u one dane“ žalovanja bila je „stvar“, to jest hebrejska riječ „dabar“, a bila je duga, jer je određeno vrijeme bilo dvije tisuće petsto dvadeset godina.

Daniel je već bio razumio nešto od „stvari“, jer je u devetom poglavlju izvršavao molitvu iz Levitskog zakonika dvadeset i šest, a to je molitva o „stvari“. Došlo je do povećanja svjetla o „sedam vremena“, koje je Beltešasar došao razumjeti tijekom dvadeset i jednoga dana žalovanja, a povećanje svjetla o „sedam vremena“ tijekom tih dana žalovanja predočavalo je povećanje svjetla o „sedam vremena“ 1856. godine. I mileriti su također već prije znali za „sedam vremena“, jer su ih bili objavljivali, ali je trebalo doći dodatno svjetlo koje će ih iskušati upravo u onoj točki njihove povijesti kada su prešli iz filadelfijskog u laodicejski pokret.

Belšasarovi dani žalosti usporedni su s proročkom poviješću vremena kada je filadelfijski pokret 1856. prešao u laodicejski pokret, a zatim 1863. u laodicejsku adventističku crkvu. I povijest Belšasara i povijest milerita o povećanoj svjetlosti o „sedam vremena“ podudaraju se s prijelazom laodicejskog pokreta trećega anđela u filadelfijski pokret sto četrdeset i četiri tisuće, i to u danima

žalosti, to jest tijekom vremena odgode, kada je trebala biti otkrivena povećana svjetlost o „sedam vremena”.

Beltešazar predstavlja i glasnika i pokret. U danima svoje žalosti glasnik treba razumjeti „stvar“, koja je Istina, a zatim treba iznijeti „stvar“ jednom pokretu, kada Mihael uskrsne dva svjedoka 2023. godine.

Hebrejska riječ „mareh” (viđenje Kristova izgleda), za koju se u prvom retku kaže da ju je Daniel razumio, pojavljuje se četiri puta u Danielovu posljednjem viđenju. Dvaput je prevedena kao „viđenje”, a dvaput kao „izgled”. Prvi put kada Daniel u prvom retku rabi tu riječ, pokazuje da je razumio „viđenje”, no preostala tri navoda ukazuju na to da je Daniel iskusio viđenje. U šestom retku Kristovo je lice bilo „kao ‘izgled’ munje”.

A dvadeset četvrtoga dana prvoga mjeseca, dok bijah na obali velike rijeke, to jest Hiddekel, podigoh oči svoje i pogledah, i gle, neki čovjek odjeven u lan, kojemu bokovi bijahu opasani čistim zlatom iz Ufazâ. Tijelo mu bijaše kao krizolit, lice mu kao pojava munje, oči mu kao ognjene svjetiljke, ruke i noge kao sjaj uglačane mjedi, a glas njegovih riječi kao glas mnoštva. I ja, Daniel, sam vidjeh viđenje; ljudi koji bijahu sa mnom ne vidješe viđenje, ali na njih pade velik strah te pobjegoše da se sakriju. Tako ostadoh sam te vidjeh to veliko viđenje, i ne ostade u meni snage; jer se ljepota moja u meni pretvori u raspadljivost, i ne zadržah snage. Daniel 10:4–8.

Postoji još jedna hebrejska riječ prevedena kao „viđenje”, o kojoj ćemo govoriti nakon što izložimo neka obilježja hebrejske riječi „mareh”. U prethodnim stihovima riječ „appearance” odgovara hebrejskoj riječi „mareh”. Ista je riječ u šesnaestom retku prevedena kao „viđenje”. U šesnaestom retku viđenje Krista ražalostilo je Daniela.

I gle, jedan kao obličje sinova čovječjih dotače moje usne; tada otvorih usta svoja, progovorih i rekoh onomu koji stajaše preda mnom: O gospodaru moj, zbog viđenja me spopadoše boli moje i ne zadržah nikakve snage. Daniel 10:16.

Hebrejska riječ prevedena kao „žalosti” znači šarka, a „viđenje” Kristova pojavljivanja koje je Daniel vidio u retku okrenulo je šarku. „Šarka” u proroštvu predstavlja prekretnicu.

“Iz povijesti prošlosti treba izvući pouke; i pozornost se na njih usmjerava kako bi svi mogli razumjeti da Bog i sada djeluje na isti način kao što je uvijek djelovao. Njegova se ruka vidi u Njegovu djelu i među narodima sada, upravo jednako kao što se vidi otkako je evanđelje prvi put bilo naviješteno Adamu u Edenu.

„Postoje razdoblja koja predstavljaju prekretnice u povijesti naroda i Crkve. U Božjoj providnosti, kada nastupe te različite krize, daje se svjetlo za to vrijeme. Ako bude prihvaćeno, dolazi do duhovnog napretka; ako bude odbačeno, slijede duhovno nazadovanje i brodolom. Gospodin je u svojoj Riječi razotkrio prodorno djelo evanđelja, onako kako se ono odvijalo u prošlosti i kako će se odvijati u budućnosti, sve do završnog sukoba, kada će sotonske sile poduzeti svoj posljednji čudesni pokret.” Bible Echo, 26. kolovoza 1895.

Šesnaesti redak predstavlja prijelomnu točku u povijesti koju Belšacar predstavlja. To je prijelomna točka i za republikanski rog (naciju) i za protestantski rog (crkvu). Ona predstavlja krizu i predstavlja točku u kojoj se za tu povijest daje posebno svjetlo. Prijelomna točka za Daniela nastupila je kada je Daniel bio „dotaknut“, drugi put od tri puta. Daniel će biti dotaknut tri puta, a drugi put kada je bio dotaknut bio je prijelomna točka za Daniela, i ta prijelomna točka bila je drugi od tri puta kada je Daniel vidio viđenje „mareh“.

I gle, jedan kao obličje sinova čovječjih dotače moje usne; tada otvorih svoja usta, progovorih i rekoh onomu koji stajao preda mnom: Gospodaru moj, od viđenja me obuzeše boli moje i ne zadržah nimalo snage. Daniel 10:16.

Uskoro ćemo se osvrnuti na ta tri dodira. Prvi od četiri puta kada Daniel rabi riječ „mareh“ bilo je njegovo svjedočanstvo da je razumio viđenje, a posljednja tri navoda označavaju njegovo iskustvo kada je doista vidio pojavnost. Treći put kada prepoznaje viđenje pojavnosti jest u osamnaestom retku, gdje je treći put dotaknut.

Tada opet dođe i dotače me onaj koji bijaše poput čovjeka, i osnaži me. Daniel 10,18.

Pri drugom dodiru, u šesnaestom retku, koji je drugo upućivanje na viđenje „marah“, njegova ga snaga napušta, ali pri trećem dodiru snaga mu se vraća. U desetom, šesnaestom i osamnaestom retku Daniel biva dotaknut. U šestom retku Daniel vidi pojavak Krista, a zatim Gabriela, a u desetom retku Gabriel prvi put dotiče Daniela.

Tada podigoh oči svoje i pogledah, i gle, neki čovjek odjeven u lan, kojemu bokovi bijahu opasani čistim zlatom iz Ufaza. Tijelo mu bijaše kao krizolit, lice kao munja, oči kao plamene svjetiljke, ruke i noge sjajne poput uglačane mjedi, a glas njegovih riječi kao glas mnoštva. I samo ja, Danijel, vidjeh viđenje; ljudi koji bijahu sa mnom ne vidješe viđenje, ali ih obuze silno drhtanje, te pobjegoše da se sakriju. Tako ostadoh sam i gledah ovo veliko viđenje, i ne osta u meni snage; jer se krasota moja u meni pretvori u raspadljivost, i ne zadržah snage.

Ali čuh glas njegovih riječi; i kad začuh glas njegovih riječi, padoh u dubok san ničice, s licem prema zemlji. I gle, ruka me dotače te me podiže na koljena i na dlanove mojih ruku. I reče mi: Daniele, mužu veoma ljubljani, razumij riječi koje ti govorim i stani uspravno, jer sada sam k tebi poslan. I kad mi izgovori tu riječ, ustadoh dršćući. Tada mi reče: Ne boj se, Daniele, jer od prvoga dana kad si upravio svoje srce da razumiješ i da se poniziš pred svojim Bogom, tvoje su riječi bile uslišane, i ja dođoh zbog tvojih riječi. Ali knez kraljevstva perzijskoga protivio mi se dvadeset i jedan dan; no gle, Mihael, jedan od prvih knezova, dođe mi u pomoć; i ja ostadoh ondje s kraljevima perzijskim. A sada sam došao da ti dam razumjeti što će zadesiti tvoj narod u posljednjim danima, jer je viđenje još za mnoge dane. Daniel 10:5–14.

Zatim je u šesnaestom retku Daniel drugi put dotaknut, kada ugleda viđenje Krista.

I kad mi izgovori takve riječi, oborih lice svoje k zemlji i zanijemjeh. I gle, netko nalik sinovima čovječjim dotače moje usne; tada otvorih usta svoja, progovorih i rekoh onomu koji stajao preda mnom: Gospodaru moj, zbog viđenja obuzeše me boli moje i ne ostade u meni snage. Jer kako bi sluga ovoga gospodara mogao govoriti s ovim gospodarom mojim? Jer što se mene tiče, smjesta ne ostade u meni snage niti osta daha u meni. Daniel 10:15–17.

Tada je Daniel dotaknut treći put, pri pojavi Gabriela, a ne Krista.

Tada ponovno dođe i dotače me onaj koji bijaše poput čovjeka te me okrijepi. I reče: Ne boj se, ljubljeni čovječe; mir tebi! Budi jak, da, budi jak. I kad mi to reče, ja se okrijepih te rekoh: Neka govori gospodar moj, jer si me okrijepio. Tada reče: Znaš li zašto sam došao k tebi? A sada ću se vratiti da se borim s knezom Perzije; i kad ja odem, evo, doći će knez Grčke. Ali pokazat ću ti ono što je zapisano u knjizi istine; i nema nijednoga koji sa mnom stoji u tome osim Mihaela, vašega kneza. Daniel 10:18–21.

Daniel je dotaknut tri puta, a prvi i treći put dotiče ga anđeo Gabriel. Drugi put kada je dotaknut, to čini Krist. Daniel je četiri puta upotrijebio istu hebrejsku riječ, ali prvi od ta četiri puta, u prvom retku, iznosio je da je razumio „viđenje“. Razumjeti istinu važno je, ali to nije isto što i iskusiti istinu, kao što je učinio ona druga tri puta.

Kad su završili Danielovi dani žalovanja, dano mu je iskustvo viđenja, koje je razumio i prije nego što su se završili dani njegova žalovanja. To se iskustvo sastoji od tri koraka, prikazana trima doticajima. Prvi i posljednji doticaj izvršio je Gabriel, a srednji doticaj Krist. Prvi i posljednji doticaji bili su prvo i posljednje slovo hebrejskoga alfabeta. U tom drugom koraku Daniel prepoznaje svoje stanje kao buntovnoga grešnika u odnosu prema svome Gospodinu, te stoga srednji doticaj predstavlja pobunu, kako je predočeno trinaestim slovom hebrejskoga alfabeta.

„No Petar sada nije mario ni za lađe ni za ulov. To mu je čudo, više od ijednoga kojemu je ikada svjedočio, bilo očitovanje božanske sile. U Isusu je gledao Onoga koji svu prirodu drži pod svojom vlašću. Prisutnost božanstva razotkrila mu je vlastitu nesvetost. Ljubav prema njegovu Učitelju, stid zbog vlastite nevjere, zahvalnost za Kristovu poniznost, a iznad svega svijest o vlastitoj nečistoći u prisutnosti beskrajne čistoće, sve ga je to svladalo. Dok su njegovi drugovi osiguravali sadržaj mreže, Petar pade pred Spasiteljeve noge, uzvikujući: ‘Idi od mene, jer sam grešan čovjek, Gospodine.’”

„Bila je to ista prisutnost božanske svetosti koja je navela proroka Danijela da padne kao mrtav pred anđelom Božjim. On je rekao: ‘I sva se moja krasota u meni pretvori u raspadljivost, i ne zadržah snage.’ Tako je i Izaija, kada je ugledao slavu Gospodnju, uskliknuo: ‘Jao meni! Pogiboh; jer sam čovjek nečistih usana, i živim usred naroda nečistih usana: jer moje oči vidješe Kralja, Gospoda nad vojskama.’ Daniel 10:8; Isaiah 6:5. Čovječanstvo, sa svojom slabošću i grijehom, bilo je dovedeno u suprotnost sa savršenstvom božanstva, i on se osjetio posve nedostatnim i nesvetim. Tako je bilo sa svima kojima je bio dan pogled na Božju veličinu i veličanstvo.”

„Petar je uzviknuo: ‘Otiđi od mene; jer sam grešan čovjek;’ ipak se držao Isusovih nogu, osjećajući da se ne može odvojiti od Njega. Spasitelj je odgovorio: ‘Ne boj se; odsada ćeš loviti ljude.’ Tek nakon što je Izaija ugledao Božju svetost i vlastitu nedostojnost, bilo mu je povjereno božansko poslanje. Tek nakon što je Petar bio doveden do odricanja od sebe i oslanjanja na božansku silu, primio je poziv na svoje djelo za Krista.” *The Desire of Ages*, 246.

Vizija „mareh“ jest vizija Kristova pojavljivanja, no anđeo Gabriel predstavljen je drugim i četvrtim putem kada je Daniel upotrijebio tu riječ. Prvi put bila je to izjava da je Beltešasar

razumio viziju, ali posljednja tri puta predstavljaju Daniela kako doživljava viziju. Tri puta kada Daniel doživljava viziju, on je također dotaknut.

Prvi put kada ga je Gabriel dotaknuo bilo je nakon što je vidio pojavu proslavljenoga Krista, a to ga je iskustvo ostavilo „u duboku snu na mom licu, s licem mojim prema zemlji“. Viđenje je proizvelo odvajanje, jer oni koji su bili s njim „ne vidješe viđenja; nego velik strah obuze ih, te pobjegoše da se sakriju“. U prvom razočaranju Jeremija je „sjedio sam, zbog ruke Božje“, a u Beltšasaru „ne osta snage“, „jer“ se njegova „ljepota u njemu pretvorila u raspadanje, i“ on „ne zadrža snage“.

Nakon što ga je Gabriel prvi put dotaknuo, potom je postavio Daniela na njegova koljena i na dlanove njegovih ruku. Zatim je zapovjedio Danielu da razumije riječi koje mu govori i da ustane, što je i učinio, premda je drhtao. Gabriel potom daje Danielu prikaz onoga što se zbivalo tijekom dvadeset i jednog dana Danielove žalosti. Objasnio je da je, nakon što se dvadeset i jedan dan borio s kraljevima Perzije, Mihael sišao s neba kako bi stupio u boj, a zatim je Gabriel došao odgovoriti na Danielove molitve i objasniti Danielu „što će zadesiti tvoj narod u posljednje dane“. Kada je Mihael sišao s neba, Gabriel je bio poslan da Danielu objasni posljednje dane.

Gabrijelovo objašnjenje dano je Danielu na kraju dvadeset i jednog dana žalovanja, što, u primjeni retka na redak jedanaestoga poglavlja Otkrivenja, predstavlja trenutak kada je Ezekielu u trideset i sedmome poglavlju dvaput zapovjedbno da prorokuje mrtvim kostima, kako bi podigao dva proroka iz njihovih grobova. To se zbiva kada Mihael silazi s neba i uskrsava Mojsijevo tijelo, dok se odbija upustiti u doticaj sa Sotonom u Poslanici Judi. Daniela će se još dvaput dotaći nakon što mu je Gabrijel dao pregled dana žalovanja.

Nakon što je Gabriel završio, Daniel „okrenu lice svoje k zemlji i zanijemi“, a zatim sam Krist „dotaknu“ Danielove „usne“, te Daniel „otvori“ svoja „usta, progovori i reče onomu koji je stajao preda mnom: Gospodaru moj, od viđenja me obužeše boli moje i ne ostade u meni snage. Jer kako bi sluga ovoga gospodara mojega mogao govoriti s ovim gospodarom mojim? jer u meni odmah ne ostade snage, niti je daha ostalo u meni.“

Iskustvo viđenja Krista i razgovora s njime ponizuje Daniela do praha. Zanijemio je i takav bi i ostao da Krist nije dotaknuo njegove usne, kao što su Izaijine usne bile dotaknute žeravicom sa žrtvenika.

Nastavit ćemo ovo proučavanje u sljedećem članku.

„Kad je Izaija promatrao ovo otkrivenje slave i veličanstva svojega Gospodina, bio je obuzet osjećajem Božje čistoće i svetosti. Kako je oštar bio kontrast između neusporedive savršenosti njegova Stvoritelja i grešnoga puta onih koji su, zajedno s njime, dugo bili ubrajani među izabrani narod Izraela i Jude! ‘Jao meni!’ povikao je; ‘jer propadoh; jer sam čovjek nečistih usana i prebivam usred naroda nečistih usana: jer moje su oči vidjele Kralja, Gospoda nad vojskama.’ Redak 5. Stojeći, takoreći, u punome svjetlu božanske prisutnosti unutar unutarnjega svetišta, shvatio je da bi, prepušten vlastitoj nesavršenosti i nedostatnosti, bio posve nesposoban izvršiti poslanje na koje je bio pozvan. Ali seraf mu je bio poslan da ga oslobodi njegove tjeskobe i osposobi ga za njegovo veliko poslanje. Užareni ugljen sa

žrtvenika bio je prislonjen na njegove usne, uz riječi: 'Evo, ovo se dotače tvojih usana; i tvoja je bezakonost uklonjena, i tvoj je grijeh očišćen.' Tada se začuo Božji glas kako govori: 'Koga da pošaljem, i tko će poći za Nas?' a Izaija je odgovorio: 'Evo me; pošalji mene.' Redci 7, 8.“

„Nebeski posjetitelj naloži glasniku koji je čekao: 'Idi i reci ovomu narodu: Doista slušajte, ali ne razumijevajte; i doista gledajte, ali ne opažajte. Učini srce ovoga naroda bešćutnim, i uši im otežaj, i zatvori im oči; da ne vide svojim očima, i ne čuju svojim ušima, i ne razumiju svojim srcem, i ne obrate se, i ne budu iscijeljeni.' Redci 9, 10.

Prorokova je dužnost bila jasna; trebao je podići svoj glas u prosvjedu protiv prevladavajućih zala. Ali bojao se prihvatiti toga djela bez nekog jamstva nade. „Gospodine, dokle?“ upitao je. Redak 11. Zar nitko od Tvoga izabranog naroda nikada neće razumjeti i pokajati se te biti iscijeljen?

„Njegov teret duše za zalutalu Judu nije se imao nositi uzalud. Njegova misija nije trebala biti posve bez ploda. Ipak, zla koja su se umnažala tijekom mnogih naraštaja nisu se mogla ukloniti u njegovo doba. Tijekom cijeloga svojega života morao je biti strpljiv i hrabar učitelj — prorok nade kao i propasti. Božanska namjera, naposljetku ostvarena, puni rod njegovih nastojanja i truda svih Božjih vjernih glasnika, pokazat će se. Ostatak će se spasiti. Da bi se to moglo ostvariti, poruke upozorenja i usrdne molbe trebale su biti upućene buntovnom narodu, objavio je Gospodin: 'Dok gradovi ne opuste, bez stanovnika, I kuće bez čovjeka, I zemlja posve opustošena, I Gospodin ne ukloni ljude daleko, I ne nastane veliko pustošenje usred zemlje.' Redci 11, 12.

„Teški sudovi koji su trebali snaći nepokajane — rat, izgnanstvo, tlačenje, gubitak moći i ugleda među narodima — sve je to trebalo doći kako bi oni koji bi u tome prepoznali ruku uvrijeđenoga Boga bili navedeni na pokajanje. Deset plemena sjevernoga kraljevstva uskoro je trebalo biti raspršeno među narodima, a njihovi gradovi ostavljeni pusti; razorne vojske neprijateljskih naroda trebale su iznova i iznova prelaziti preko njihove zemlje; čak je i Jeruzalem naposljetku trebao pasti, a Juda je trebao biti odveden u sužanjstvo; ipak, Obećana zemlja nije trebala zauvijek ostati posve napuštena. Jamstvo nebeskoga posjetitelja Izaiji glasilo je: 'U njoj će ostati desetina, I opet će biti satrta: Ali kao od terabinta i hrasta, Nakon što im lišće opadne, Ostaje panj, Tako će sveto sjeme biti njegov panj.' Redak 13.“

„To jamstvo konačnog ispunjenja Božje namjere unijelo je hrabrost u Izaijino srce. Što ako se zemaljske sile svrstaju protiv Jude? Što ako Gospodnji glasnik naiđe na protivljenje i otpor? Izaija je vidio Kralja, Jahvu nad Vojskama; čuo je pjesmu serafa: 'Sva je zemlja puna slave njegove'; imao je obećanje da će poruke Jehove upućene otpaloj Judi biti praćene osvjedočujućom silom Duha Svetoga; i prorok je bio osnažen za djelo koje je stajalo pred njim. Redak 3. Tijekom svoje duge i mukotrpne službe nosio je sa sobom uspomenu na to viđenje. Šezdeset godina ili više stajao je pred sinovima Jude kao prorok nade, postajući sve smjeliji i još smjeliji u svojim proročanstvima o budućem trijumfu Crkve.“ Proroci i kraljevi, 307–310.